

Rullestadtjern naturreservat

Kartlegging av fuglelivet, hekkesesongen 2009–2010

Av Lars Erik Johannessen

Foto Svein Dale

Norsk Ornitologisk Forening,
avd. Oslo og Akershus

Sammenstilt av Håkan Billing

Innledning

På oppdrag av Fylkesmannen i Oslo og Akershus har NOF OA (Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus) gjennomført kartlegging av fuglelivet i hekkesesongen i Rullestادتjern naturreservat, Ski kommune.

Fuglelivet i Rullestادتjern NR har ikke vært kartlagt siden fredningen i 1992, og det var derfor behov for en ny taksering.

Naturtype

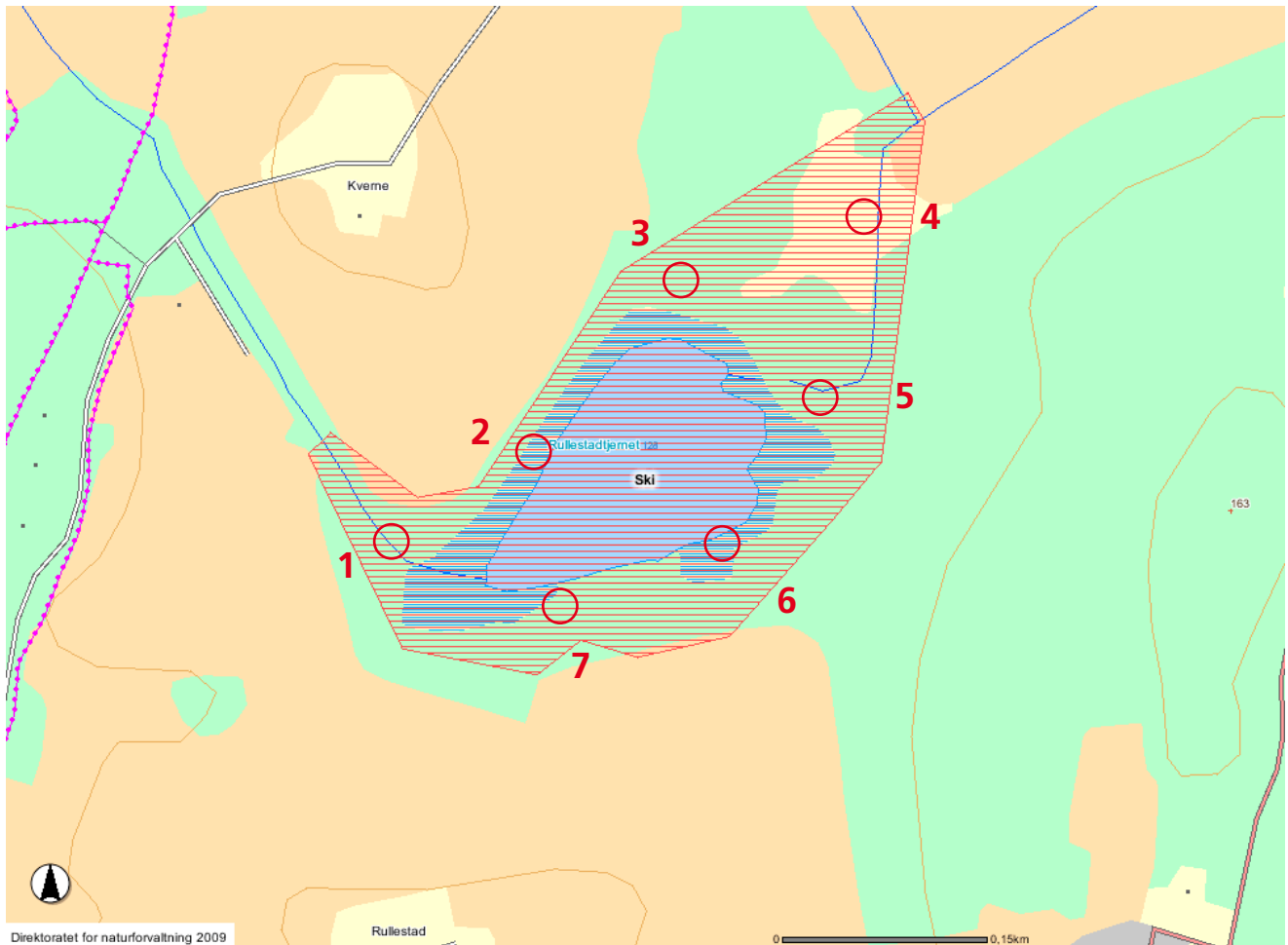
Rullestادتjern NR har et totalt areal på 98 daa. Vannet er næringsrikt med frodig løvskog og sumpvegetasjon. Området regnes som en viktig biotop for fugl, og må ses i sammenheng med Midtsjøvann og Nærevann naturreservater.

Metode

Området ble kartlagt ved punkttaksering. Syv punkter langs strandlinjen ble registrert, og er tenkt som faste registreringspunkter for nye takseringer i fremtiden slik at en får et godt sammenligningsgrunnlag. I tillegg er verdifulle observasjoner utenfor punktene tatt med i rapporten. Det gjelder både innover land og til vanns.

Punktene ble taksert etter samme mal som TOV-E, dvs. 5 minutters registrering av par (syngende hanner) innenfor 50 meters radius fra punktet. For våtmarksfugl som ender, vadere etc. er hvert individ registrert.

Punktbeskrivelser

Vegetasjonsbeskrivelser fra første besøk 21.05.2009.

Punkt	Beskrivelse
1	Sumpaktig. Tett skog langs bekken, mye Salix. Ellers noe høystammet bjørkeskog mot N, V og SV. Takrørområde mot SØ, enkelte store Salix innimellom
2	Høy bjørkeskog langs jordekanten NV for punktet. Takrørbelta langs tjernet men veldig glissent SV for punktet, noe tettere mot NØ
3	Høystammet skog, mest bjørk men også noe osp og stor rogn. Velutviklet felt- og busksjikt, mye hegg. Frodig
4	Åpent område med gress og noe bringebærkratt SV for punktet. Høystammet og tett bjørkeskog mot V og Ø, noe åpnere mot N. Sørøver fra åpninga ut mot vannet mer store Salix og noe bjørk. Innslag av endel gran i skogen mot Ø.
5	Tett Salix-skog, vanskelig å ta seg frem rundt punktet/bekken. Mye brennesle på bakken. Bekken for bred til å hoppe over hele veien fra punkt 4 til punkt 5. Frodig og vått
6	Høystammet bjørkeskog i beltet ut mot jordene i Ø, SØ og S, og langs vannkanten mot SV fra punktet. NØ for punktet åpent område nesten helt opp mot punkt 5 (ca. 100 m), noe takrør langs vannkanten, en og annen liten Salix, ellers grass/starr
7	Høystammet bjørkeskog (enkelte graner) i beltet ut mot jordene i SØ, S og SV, også langs vannet mot NØ. Velutviklet felt- og busksjikt. Frodig. Åpent ut mot tett takrørsump V for punktet, og mot vannet i NV

Værdata

Værforhold i begynnelsen av hvert besøk.

Besøk #	Dato	Tid fra	Tid til	Temp.	Skyer	Skyhøyde	Sikt	Nedbør	Vindstyrke	Kommentar
1	21.05.09	04:32	06:30	8	Overskyet	Lave	God	Ingen	Helt stille	Morgentåke
2	31.05.09	05:30	07:30	9	Skyfritt		God	Ingen	Helt stille	
3	14.06.09	05:18	06:54	11	Overskyet	Høye	God	Lett yr	Lett bris	Noen små byger; nordlig lett bris
4	21.06.09	04:56	06:36	7	Skyfritt		God	Ingen	Helt stille	
5	12.07.09	04:40	06:05	11	Overskyet	Høye	God	Ingen	Helt stille	
6	24.04.10	05:57	07:35	-5	Skyfritt		God	Ingen	Helt stille	

Generelt om fuglelivet

Totalt ble det observert 55 fuglearter under takseringsperioden. Tjernet har ingen større mengder vannfugl. Sivpurv holder til rundt hele vannet, og det ble observert hele ni arter sangere. Rødlisterarter og andre sjeldne arter nevnes i neste avsnitt.

Rødlistearter

Norsk rødliste for arter 2010 er lagt til grunn for vurderingen. Syv rødlistede fuglearter ble registrert i takseringsperioden. Fire av disse artene har kategori NT (nær truet) og tre arter har kategori VU (sårbar).

Hettemåke (NT)

Eneste observasjoner var ett individ 31. mai og tre individer 14. juni 2009.

Fiskemåke (NT)

Kun ett individ 31. mai 2009.

Makrellterne (VU)

Observert flygende over tjernet ved to tilfeller.

Tårnseiler (NT)

I alt 15 individer 21. juni 2009.

Sanglerke (VU)

Sanglerke ble observert ved samtlig besøk, på flere av tellingspunktene. Det er sannsynlig at den hekker med flere par i området.

Stær (NT)

To forbigflygende 21. mai 2009, og ett individ observert 31. mai 2009.

Rosenfink (VU)

En rosenfink sang ved Rullestad tjern 31. mai 2009.

Det er også noteringsverdig at dvergspett sang og/eller trommet ved to av besøkene.

Totalliste

Antall arter samt antall observasjonstilfeller per art i kartleggingsperioden. Arter i kursiv er observert utenfor tellepunktene.

Art	Ant. obs.dager
Stokkand	1
<i>Kvinand</i>	2
<i>Gråhegre</i>	1
<i>Enkeltbekkasin</i>	2
Rugde	1
Skogsnipe	3
Hettemåke (NT)	2
<i>Fiskemåke (NT)</i>	1
<i>Gråmåke</i>	2
<i>Makrellterne (VU)</i>	2
<i>Skogdue</i>	1
Ringdue	6
Tårnseiler (NT)	1
Flaggspett	2
Dvergspett	1
Sanglerke (VU)	5
Låvesvale	1
Taksvale	1
<i>Heipiplerke</i>	1
Linerle	1
<i>Vintererle</i>	1
Gjerdsmett	5
Jernspurv	1
Rødstrupe	3
Svarttrost	6
Gråtrost	5
Måltrost	6
Rødvingetrost	6
Rørsanger	5
Gulsanger	3
<i>Møller</i>	1
Tornsanger	1
Hagesanger	4
Munk	5
<i>Myrsanger</i>	1
Gransanger	1
Løvsanger	5
Fuglekonge	2
Gråfluesnapper	3
<i>Granmeis</i>	1
Blåmeis	6
Kjøttmeis	6
<i>Spettmeis</i>	1
Trekryper	1
Nøtteskrike	2
Skjære	3
<i>Kaie</i>	1
Kråke	5
Stær (NT)	2
Bokfink	5
Grønnsisik	2
Korsnebb sp.	1
Rosenfink (VU)	1
Gulspurv	6
Sivspurv	6
Totalt ant. arter	55

**Punkttakseringer, Rullestad tjern
Besøk 1 av 6, 21. mai 2009**

21. mai 2009															
http://nofoa.no/observasjoner/28573/															
Lars Erik Johannessen (LEJ)															
ART	1		2		3		4		5		6		7		SUM
	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	
1 Stokkand															
2 Kvinand															
3 Gråhegre															
4 Enkeltbekkasin															
5 Rugde															
6 Skogsnipe											1				1
7 Hettemåke (NT)															
8 Fiskemåke (NT)															
9 Gråmåke															
10 Makrellterne (VU)															
11 Skogdue															
12 Ringdue			3		4		3		3		4		1	2	20
13 Tårnseiler (NT)															
14 Flaggspett															
15 Dvergspett															
16 Sanglerke (VU)															
17 Låvesvale															
18 Taksvale															
19 Heipiplerke															
20 Linerle	1														1
21 Vintererle															
22 Gjerdesmett						1									1
23 Jernspurv															
24 Rødstrupe															
25 Svarttrost	1								1		1		1		4
26 Gråtrost	1		2				1								4
27 Måltrost			1			1			1		1				4
28 Rødvingetrost			1	1					1				1		4
29 Rørsanger			1		1									1	3
30 Myrsanger															
31 Gulsanger	2		1										1		4
32 Munk	1			1					1		1		1		5
33 Hagesanger						1							1		2
34 Møller															
35 Tornsanger															
36 Gransanger															
37 Løvsanger			1	2	2		3	1	3	1	2	2	1		18
38 Fuglekonge															
39 Gråfluesnapper															
40 Granmeis															
41 Blåmeis	1	2			1		1		1		1		1	1	9
42 Kjøttmeis		1													1
43 Spettmeis															
44 Trekryper															
45 Nøtteskrike															
46 Skjære											1				1
47 Kaie															
48 Kråke								1						1	2
49 Stær (NT)															
50 Bokfink		1						2	1				1		5
51 Grønnsisik															
52 Korsnebb sp.															
53 Rosenfink (VU)															
54 Gulspurv					1								1		2
55 Sivspurv			1	1	1				1		1	2		1	8
SUM ARTER														20	

Punkttakseringer, Rullestad tjern

Besøk 2 av 6, 31. mai 2009

31. mai 2009															
http://nofoa.no/observasjoner/28750/															
Lars Erik Johannessen (LEJ)															
ART	1		2		3		4		5		6		7		SUM
	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	
1 Stokkand															
2 Kvinand															
3 Gråhegre															
4 Enkeltbekkasin															
5 Rugde					1										1
6 Skogsnipe															
7 Hettmåke (NT)															
8 Fiskemåke (NT)															
9 Gråmåke															
10 Makrellterne (VU)															
11 Skogdue															
12 Ringdue		2		2		2		3		2		2		2	15
13 Tårnseiler (NT)															
14 Flaggspett							1								1
15 Dvergspett															
16 Sanglerke (VU)		1		1											2
17 Låvesvale															
18 Taksvale															
19 Heipiplerke															
20 Linerle			1												1
21 Vintererle															
22 Gjerdesmett									1						1
23 Jernspurv															
24 Rødstrupe															
25 Svarttrost	1	1			1									1	4
26 Gråtrost		2				2				2				1	7
27 Måltrost										1					1
28 Rødvingetrost	1				1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	13
29 Rørsanger				2	1					1		1	1		6
30 Myrsanger															
31 Gulsanger					1			1		1					3
32 Munk		1				1									2
33 Hagesanger			1				2	1	2					1	7
34 Møller															
35 Tornsanger	1													1	2
36 Gransanger															
37 Løvsanger	1		1	1	1	1	2	2	2	2	1			3	17
38 Fuglekonge							1								1
39 Gråfluesnapper													1		1
40 Granmeis															
41 Blåmeis	1		1			1	1	1	1		1		1		8
42 Kjøttmeis					1										1
43 Spettmeis															
44 Trekryper															
45 Nøtteskrike											1				1
46 Skjære															
47 Kaie															
48 Kråke				2											2
49 Stær (NT)		1													1
50 Bokfink									1		1		2		4
51 Grønnsisik															
52 Korsnebb sp.															
53 Rosenfink (VU)				1											1
54 Gulspurv	1	1					1	1			1	1	1	1	8
55 Sivspurv	1				1						1	2	1		6
SUM ARTER														27	

Punkttakseringer, Rullestادتjern

Besøk 3 av 6, 14. juni 2009

14. juni 2009															
http://nofoa.no/observasjoner/29464/															
Lars Erik Johannessen (LEJ)															
ART	1		2		3		4		5		6		7		SUM
	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	
1 Stokkand											1			1	
2 Kvinand															
3 Gråhegre															
4 Enkeltbekkasin															
5 Rugde															
6 Skogsnipe															
7 Hettemåke (NT)										3				3	
8 Fiskemåke (NT)															
9 Gråmåke															
10 Makrellterne (VU)															
11 Skogdue															
12 Ringdue	2		2		1		1				1			7	
13 Tårnseiler (NT)															
14 Flaggspett															
15 Dvergspett															
16 Sanglerke (VU)		1		1		1								3	
17 Låvesvale															
18 Taksvale															
19 Heipiplerke															
20 Linerle															
21 Vintererle															
22 Gjerdesmett															
23 Jernspurv															
24 Rødstrupe												1		1	
25 Svarttrost									1		2			3	
26 Gråtrost															
27 Måltrost						1		1				1		3	
28 Rødvingetrost			1		1	1	1	1						5	
29 Rørsanger			1							1		1		3	
30 Myrsanger															
31 Gulsanger															
32 Munk	1				1	2	2	1	1	2		1	1	2	14
33 Hagesanger			1				1								2
34 Møller															
35 Tornsanger															
36 Gransanger															
37 Løvsanger	3	1		3	1	2		2	2	2		2	1	1	20
38 Fuglekonge															
39 Gråfluesnapper												1			1
40 Granmeis															
41 Blåmeis	1		1						1		1		1		5
42 Kjøttmeis			1				1								2
43 Spettmeis															
44 Trekryper															
45 Nøtteskrike															
46 Skjære				1										1	2
47 Kaie															
48 Kråke						1						1			2
49 Stær (NT)															
50 Bokfink	1						1				1		1		4
51 Grønnsisik															
52 Korsnebb sp.															
53 Rosenfink (VU)															
54 Gulspurv	1							1							2
55 Sivspurv			1	1	1					1	1		1		6
SUM ARTER														20	

**Punkttakseringer, Rullestادتjern
Besøk 4 av 6, 21. juni 2009**

21. juni 2009															
http://nofoa.no/observasjoner/29465/															
Lars Erik Johannessen (LEJ)															
ART	1		2		3		4		5		6		7		SUM
	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	
1 Stokkand															
2 Kvinand															
3 Gråhegre															
4 Enkeltbekkasin															
5 Rugde															
6 Skogsnipe											2				2
7 Hettmåke (NT)															
8 Fiskemåke (NT)															
9 Gråmåke															
10 Makrellterne (VU)															
11 Skogdue															
12 Ringdue		1		1		1		1		2				1	7
13 Tårnseiler (NT)		2									5		8		15
14 Flaggspett															
15 Dvergspett															
16 Sanglerke (VU)		1		3		1				1				1	7
17 Låvesvale											1		2		3
18 Taksvale											2		2		4
19 Heipiplerke															
20 Linerle										1					1
21 Vintererle															
22 Gjerdesmett							1		1						2
23 Jernspurv							1								1
24 Rødstrupe	1				1										2
25 Svarttrost	1		1			2		2		1					7
26 Gråtrost			2		1										3
27 Måltrost		1		1				1		1				2	6
28 Rødvingetrost	1				1					1					3
29 Rørsanger													1		1
30 Myrsanger															
31 Gulsanger				1						1	1				3
32 Munk					1		1						1		3
33 Hagesanger	1						1							1	3
34 Møller															
35 Tornsanger															
36 Gransanger															
37 Løvsanger	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1		2		12
38 Fuglekonge															
39 Gråfluesnapper											1		1		2
40 Granmeis															
41 Blåmeis	1		1				1				1				4
42 Kjøttmeis					1										1
43 Spettmeis															
44 Trekryper															
45 Nøtteskrike															
46 Skjære															
47 Kaie															
48 Kråke															
49 Stær (NT)															
50 Bokfink			1	1				1		1			1		5
51 Grønnsisik															
52 Korsnebb sp.															
53 Rosenfink (VU)															
54 Gulspurv	1	2		1							1				5
55 Sivspurv	1		2		1				1		1		1	1	8
SUM ARTER															25

Punkttakseringer, Rullestad tjern

Besøk 5 av 6, 12. juli 2009

12. juli 2009															
http://nofoa.no/observasjoner/29466/															
Lars Erik Johannessen (LEJ)															
ART	1		2		3		4		5		6		7		SUM
	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	
1 Stokkand			4												4
2 Kvinand															
3 Gråhegre															
4 Enkeltbekkasin															
5 Rugde															
6 Skogsnipe															
7 Hettemåke (NT)															
8 Fiskemåke (NT)															
9 Gråmåke															
10 Makrellterne (VU)															
11 Skogdue															
12 Ringdue		4		2		3		2		2		1			14
13 Tårnseiler (NT)															
14 Flaggspett															
15 Dvergspett															
16 Sanglerke (VU)						1		1		1		2		1	6
17 Låvesvale															
18 Taksvale															
19 Heipiplerke															
20 Linerle															
21 Vintererle															
22 Gjerdesmett				1					1		1				3
23 Jernspurv															
24 Rødstrupe						1									1
25 Svarttrost		4		1		1				2		1		1	10
26 Gråtrost		2		1										1	4
27 Måltrost										1		1			2
28 Rødvingetrost		1					1								2
29 Rørsanger				1										1	2
30 Myrsanger															
31 Gulsanger															
32 Munk	1			1		1	1	1		1		2	1	1	11
33 Hagesanger															
34 Møller															
35 Tornsanger															
36 Gransanger															
37 Løvsanger				1	1		1		1	3		2	1	1	13
38 Fuglekonge											1				1
39 Gråfluesnapper															
40 Granmeis															
41 Blåmeis	1			1		1									3
42 Kjøttmeis	1							1							2
43 Spettmeis															
44 Trekryper															
45 Nøtteskrike															
46 Skjære												1			1
47 Kaie															
48 Kråke						1						1			2
49 Stær (NT)															
50 Bokfink															
51 Grønnsisik	1						2			1		2		1	7
52 Korsnebb sp.											1				1
53 Rosenfink (VU)															
54 Gulspurv		2		1		1	1							1	6
55 Sivspurv		1		1		1					1		1	1	6
SUM ARTER															21

**Punkttakseringer, Rullestad tjern
Besøk 6 av 6, 24. april 2010**

24. april 2010															
http://nofoa.no/observasjoner/32995/															
Lars Erik Johannessen (LEJ)															
ART	1		2		3		4		5		6		7		SUM
	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	<50	>50	
1 Stokkand															
2 Kvinand															
3 Gråhegre															
4 Enkeltbekkasin															
5 Rugde															
6 Skogsnipe				1								1			2
7 Hettmåke (NT)															
8 Fiskemåke (NT)															
9 Gråmåke															
10 Makrellterne (VU)															
11 Skogdue															
12 Ringdue		1		2		2		1		3		1		1	11
13 Tårnseiler (NT)															
14 Flaggspett				1				1		1		1		1	5
15 Dvergspett													1		1
16 Sanglerke (VU)												2		1	3
17 Låvesvale															
18 Taksvale															
19 Heipiplerke															
20 Linerle															
21 Vintererle															
22 Gjerdesmett							1	1		1					3
23 Jernspurv					1										1
24 Rødstrupe		1			1	1		1		1			1	1	7
25 Svarttrost	1	1		1											3
26 Gråtrost		3													3
27 Måltrost		1		1	1	2		3		3		1		2	14
28 Rødvingetrost	3	2		3	1	2		2		3		2	1	1	20
29 Rørsanger															
30 Myrsanger															
31 Gulsanger															
32 Munk															
33 Hagesanger															
34 Møller															
35 Tornsanger															
36 Gransanger				1	1			1		1					4
37 Løvsanger															
38 Fuglekonge															
39 Gråfluesnapper															
40 Granmeis															
41 Blåmeis	1	1		1		1	1	1					1	1	8
42 Kjøttmeis		1			1								1		3
43 Spettmeis															
44 Trekryper							1								1
45 Nøtteskrike					1			1							2
46 Skjære															
47 Kaie															
48 Kråke				1		2		1		1					5
49 Stær (NT)															
50 Bokfink	1	1	1		1	1		1		2		3		2	13
51 Grønnsisik									1			1			2
52 Korsnebb sp.															
53 Rosenfink (VU)															
54 Gulspurv		1					1						1		3
55 Sivspurv	1		1	2				1						1	6
SUM ARTER															22

Observasjoner utenom tellingspunktene.

Følgende observasjoner er i tillegg til hva som er registrert ved de ulike tellingspunktene på foregående sider.

Art	Dato	Kommentar
Rugde	21.05.09	1 ind. fløy over
Gråhegre	"	1 ind. fløy over
Makrellterne (VU)	"	2 ind. fløy over
Jernspurv	"	Sang ved punkt 5
Gråmåke	"	2 ind. fløy over
Stær (NT)	"	2 ind. fløy over
Skogdue	"	2 ind. på jordene oppe ved veien, 350 SV for reservatet
<i>Småfisk</i>	"	<i>Vaket stadig vekk</i>
<i>Gjedde?</i>	"	<i>Noe stort basket i sivkanten ...</i>
Fiskemåke (NT)	31.05.09	1 ind. fløy over
Granmeis	"	1 sy SØ for punkt 4
Gulsanger	"	1 sy N for punkt 4 (i tillegg til den som er registrert på punktene)
Hettemåke (NT)	"	1 ind. fløy over
Tårnseiler (NT)	"	2 ind. fløy over
Kaie	"	2 ind. fløy over
Låvesvale	"	1 ind. fløy over
Grønnsisik	"	1+ ind. fløy over
Skogsnipe	"	Spill over NØ deler av NR
Gulsanger	"	Et 3. ind. sang langs bekken V for NR, opp mot veien
Møller	"	1 sy i byggefeltet opp mot sykehuset
Kvinand	14.06.09	1 F i tjernet
Makrellterne (VU)	"	1 ind. fløy over
Gråmåke	"	3 ind. fløy over
Stokkand	21.06.09	1F + 2M i bekken like NV for reservatet (ved broa)
Vintererle	"	1 F i bekken som renner inn i tjernet fra NØ
Spettmeis	"	1 ind. helt i SV hjørne av reservatet/skogen
Myrsanger	"	1 ind. sy. helt i SV hjørne av reservatet/skogen
Låvesvale	12.07.09	1 ind. fløy over
Dvergspett	"	1 ind. et par sangstrofer hørt ved punkt 3
Skogsnipe	"	2 ind. fløy sammen langs vannkanten
Enkeltbekkasin	24.04.10	2 ind. like Ø for punkt 1
Kvinand	"	1 F i tjernet
Sivspurv	"	15-20 ind. (kun hanner sett) i buskaset mellom punkt 1 og 2
Heipiplerke	"	1 ind. fløy over
Enkeltbekkasin	"	3 ind. i sumpen SV for punkt 6
Rugde	"	1 ind. like Ø for punkt 7
<i>Bever</i>	"	<i>Trolig bever som ble hørt i bekken like NV for punkt 1</i>
<i>Bevergnag</i>	"	<i>En god del bevergnag langs bekken inn i NØ for tjernet (nytt siden i fjor)</i>

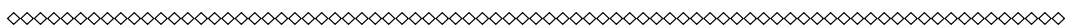
Referanser og tidligere/senere observasjoner

Observasjoner fra Rullestad tjern, registrert i Artsobservasjoner.no:
http://artsobservasjoner.no/fugler/uttag_obstabel.asp?lokalid=116970

Observasjoner fra Rullestad tjern, registrert på nofoa.no:
<http://nofoa.no/lokalitet/90>

DNs naturbase, VV00000913, Rullestad tjern:
<http://dnweb12.dirnat.no/nbinnsyn/asp/faktaark.asp?iid=VV00000913>

Lovdata, Forskrift om vern av Rullestad tjern naturreservat, Ski kommune, Akershus:
<http://lovdata.no/for/lf/mv/xv-19921002-0749.html>

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus

Postboks 1041 Sentrum
0104 OSLO

leder@nofoa.no

<http://nofoa.no/7039>